
EL BAB'A OPERASYONA RUSYA İTİRAZI

30.09.2016

Evrensel, 29 Eylül 2016

Cerablustan sonra Hedef el Bab, Halepi de kurtaracağız, Rakkaya da gideriz iddiaları karşısında bu köşeden yapılan analizlerde, Eğer Türkiye Suriye topraklarında daha güneye doğru giderse, Rusya, Rejim ve İranla da karşı karşıya gelmek zorunda kalacak, değerlendirmeleri yapılmıştı. Ama daha Türkiye ilk hedef olarak ilan ettiği el Baba yaklaşımadan bile Rusya, Türkiyenin inebileceği sınır çizgisini çekti; Daha güneye benden izinsiz giremezsin! demek istedi.

Evet, Türkiyeyi yöneten yetkililer, her gün yeni hedefler ilan ediyor; sanki gerçek bir ÖSO gücü varmış gibi, Suriyede Rakka, Halep için de Cerablus operasyonunda olduğu gibi yerel güçler oluşturulmasını istiyor. Böylece yerli saymayı PYD-YPGyi dışlayacak bir biçim geliştirdiğini propaganda ediyor. Ama aradan geçen 37 güne karşın çatışmaların hâlâ sınırın 3-5 kilometre güneyinde köyler etrafında sürdüğü de bir gerçek. Dahası harekatin ilk günlerinde IŞİDden alınan ama sonra IŞİDin geri aldığı köylerin geri alınması için savaşıldığını söylersek yanlış olmaz.

Ama öte yandan Türkiyenin Suriye içlerinde nereye kadar gitmek istediğine dair spekülasyonlar(*) konusunda da Cumhurbaşkanı tarafından başlayarak yetkililerin üstünde anlaştığı bir çerçevenin de ortaya çıktığı görülüyor. Cumhurbaşkanı şu andaki hedefin, Suriye topraklarında 45-50 kilometre deriliğinde 4 bin 500-5 bin kilometrekarelik bir toprak üstünde Güvenli bölge oluşturmak olduğunu hiçbir tartışmaya mahal vermeyecek açıklıkla söyledi. Üstelik de birkaç kez bunu tekrarladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğanın hesabına göre, Membic ve el Bab da bu güvenli bölgenin içinde kalıyor.

Türkiyeyi yönetenler, kendi askeri ve siyasi manevralarını yapmak için Suriye toprakları üstünde bir kontrol sahası yaratmak istiyorlar ama bunun öyle, masa üstünde haritalara bakarak sınırlar çizmek kadar kolay olmadığı her geçen gün daha açıkça anlaşıyor.

Nitekim, bugüne kadar da gerek Rusya gerekse İran ve Suriye rejimi, Fırat Kalkanı operasyonunun başından itibaren, Türkiye'nin ÖSO'nun arkasına sığınarak Suriyede askeri operasyon yürütmesine, Suriye'nin toprak bütünlüğü ve egemenlik haklarını ihlalden dolayı karşı çıkıyorlardı. Ama bu karşı çıkışlar, belli belirsizdi ve rutin tepkiler kategorisinden görülüyordu.

Ne var ki önceki gün, Rusyanın Ankara Büyükelçisi Andrey Karlov, konuşma yapmak için çağırıldığı bir üniversitede (Cumhuriyetin haberine göre), Uluslararası hukuk gereği bu tür operasyonlar ya Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararıyla ya da operasyonun yürütüldüğü ülkenin yönetiminin onayıyla olabilir. Türkiye bunları dikkate almalı derken aynı zamanda el Baba (Rakkaya da) yapılacak operasyonun da böyle bir şarta bağlı olduğunu da söyledi.

Bu durumda Rusya; bugüne kadar hep ABD ve batılıları ikna ederek Suriyede her şeyi yapacakmış gibi davranan Türkiye'nin el Baba yönelik bir askeri girişim için ya Esad yönetiminden (Bu Rusya ve İrandan da demektir) onay alması ya da BM Güvenlik Konseyinden karar çıkarması gerektiğini söylemiş oluyor. Ki, BM Güvenlik Konseyinde de veto yetkisine sahip olan Rusya var.

Böylece Rusya Türkiye'ye, yeniden barıştıktan sonra, ilk kez açıkça, Sınırlarına yakın bölgelerde, sınır güvenliği ile bağlantılı sayılacak operasyonları aşarak, Suriye içinde bir toprak parçası üstünde alan kontrolü sağlayacaksa benimle de anlaşman gerekir demiş olmaktadır. Üstelik bunu Rusya, Ankarada bir üniversitede konuşmacı olarak katıldığı bir toplantıda Ankara Büyükelçisinin ağzından, uluslararası hukuk kurallarını hatırlatarak yapmaktadır. Rusyanın Ankara Büyükelçisi Karlov, Rakkaya yapılacak bir operasyon için de aynı şartları öne sürmüştür.

Bugün bir yandan ABD ile PYD-YPG üstünden önemli sorunlar yaşayan Türkiye'nin güneye doğru attığı her adımda Rusya, Suriye rejimi ve İranla da yeniden yeniden karşı karşıya geleceğini söylemek yanlış olmaz.

Ekimin ortalarında başlayacağı söylenen Rakka ve Musulun kurtarılması için yapılacak somut girişimlerin başlayacağı da dikkate alındığında Rusya şartının Türkiye'ye maliyetinin sonuçlarını da yakın bir zamanda göreceğimiz anlaşılıyor.

Bu spekülasyonların bir yanı da Rakka operasyonu ile bağlantılı. Hükümete yakın kaynaklar ABDden gelen heyetlerle Rakka operasyonuna Türkiye'nin nasıl katılacağını tartışıldığını söylüyorlar ama yandaş basın ABDnin Rakka operasyonunu PYD-YPG ile yapmaya karar verdiğini yazıyor. Hangisi doğru, bunu şimdilik bilmek zor. Ama ABDnin bu görüşmeleri Türkiye'yi ABDnin istediği çizgide operasyona dahil etmek için kullandığını şimdiden söyleyebiliriz.

Kaynak/Source: